

نظر کارشناسان درباره فیلم آموزشی

روح... مال میر

دکتر حسن ملکی:

قائم مقام رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

فیلم آموزشی در خدمت تحول بنیادین اسناد بالادستی از فیلمسازان عزیز انتظار دارد فیلم‌هایی تولید کنند که روح بندگی و معنویت را در دانش‌آموزان تقویت نماید. محتوای فیلم به گونه‌ای باشد که دانش‌آموزان را به سمت و سوی معنویت سوق دهد.

مسئله تفکر در نظام اعتقادی ما بسیار اهمیت دارد. فیلم آموزشی نباید دانش‌آموز را در عواطف به طوری غرق نماید که قدرت فکر و عقل و تفکر او را تحت‌الشعاع قرار دهد. فیلم آموزشی باید کرامت آفرین و عزت آفرین باشد. یعنی وقتی دانش‌آموز به یک فیلم نگاه می‌کند، عزت نفس و اعتماد به نفسش تقویت شود.

ما باید بتوانیم از طریق فیلم آموزشی اخلاق و آداب اسلامی را در دانش‌آموزان پرورش دهیم. بعد هنری وجود کودک و نوجوان نباید فراموش شود. زیبا گرای و زیبا دوستی متصل به معنویت باید مد نظر باشد. ویژگی دیگر فیلم آموزشی بعد واقع‌بینی و آرمان‌گرایی است. انسان نه باید واقعیت‌گرایی صرف باشد و نه آرمان‌گرایی صرف. شکل مطلوبش این است که افراد بین واقعیت و آرمان شناور و در حال حرکت باشند.

تقویت روحیه علمی از جمله انتظارات دیگر اسناد بالادستی از فیلم آموزشی است. روحیه علمی همان آب گوارایی است که انسان امروزی در بیابانی خشک و بی‌آب و علف جستجو می‌کند. در فیلم‌های آموزشی دانش‌آموز را باید طوری تربیت کنیم که او خودش را در امتداد زمان ببیند. نه گذشته‌گرایی صرف، نه حال‌گرایی تنها و نه آینده‌گرایی گسسته از حال می‌تواند انسان را موفق بدارد. آنچه که انسان را موفق می‌کند این است که انسان خودش را در امتداد زمان بداند.

سید نصرت الله فاضلی:

کتاب درسی به تنهایی نمی‌تواند به همه خواسته‌ها و انتظارات مخاطبان پاسخ دهد. فیلم آموزشی می‌تواند بخشی از تنوع و جذابیت مورد نظر در فرایند یاددهی - یادگیری را به درون مدرسه بیاورد.

حبیب یوسفزاده:

به‌کارگیری رسانه‌های آموزشی به دلیل اثرگذاری بر هوش‌های چندگانه، ضرورتی است که باید بیش از پیش به آن توجه شود. برانگیختن حس دیداری، شنیداری، حرکتی و درگیر کردن قوه منطقی عامل تأثیرگذاری فیلم‌های آموزشی و نقش آن‌ها در کمک به یادگیری عمیق‌تر است. پاسخ‌دهی به نیازهای هیجانی مخاطبان نوجوان از ظرفیت‌های منحصر به فرد رسانه‌ها از جمله فیلم‌های آموزشی

خود نادانسته توسط پلنگی مورد تهدید قرار می‌گیرند، محیط بان در این پلنگ و دور کردن شکارچیان در قاموس حیوانات مختلف به جوش و خروش می‌افتد، تا اینکه هدف تیر اندازی یکی از شکارچیان قرار گرفته و جان می‌بازد اما زندگی وی در هیبت جبری ادامه پیدا می‌کند و به زیست خود در طبیعت بی‌کران ادامه می‌دهد.

مدت زمان فیلم: ۹ دقیقه

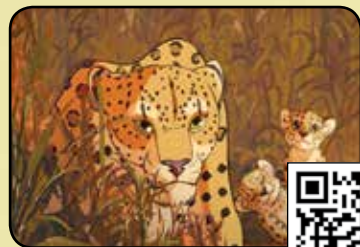
گروه مخاطب: دانش‌آموزان دوره‌های

نام کارگردان: ریحانه میر هاشمی

خلاصه داستان: محیط بان در منطقه

حفاظت شده به گشت زنی مشغول است، روح او با طبیعت همسان شده و از این روی در گردش خود در صیانت از مرزهای طبیعت و حیوانات خود نیز به جانداران مختلف تبدیل شده و آزادانه و مستانه در طبیعت می‌تازد و زیست می‌کند. اما در بین همین گردش روزانه دست تقدیر او را مقابل شکارچیان غیر مجاز قرار می‌دهد، شکارچینی که

جیبیر

است که با درگیر ساختن طیف وسیعی از قابلیت‌های بالقوه مخاطبان رضایتمندی بیشتری در آنان ایجاد می‌کند و به تبع این رضایتمندی، اشتیاق و روحیه کوشگری را در مخاطبان تقویت خواهد کرد.

یدا... کریمی:

اگر بگوییم که حلقه مفقوده تعلیم و تربیت، فیلم آموزشی است، بیراه نگفته‌ایم؛ چرا که به وسیله یک فیلم کوتاه می‌توانیم خیلی از مباحث پیچیده تعلیم و تربیت را آموزش دهیم، بدون اینکه حتی مستقیم به آن بحث بپردازیم. پس اگر بتوانیم این حلقه مفقوده را در نظام تعلیم و تربیت جایگزین کنیم، یک گام به موفقیت نزدیک‌تر شده‌ایم. قبلاً سیاست‌های آموزشی تنها مبتنی بر وجود کتاب درسی بود و به رسانه‌های دیگر توجه نمی‌شد اما در حال حاضر، فیلم آموزشی در این بسته نقش قابل توجهی دارد و توانسته است به سلطنت کتاب خاتمه دهد و جایگاه رسانه‌های دیگر را در کنار کتاب ثبت کند.

گیرند. در عین حال، اگر فیلم‌نامه قوی و خوبی وجود داشته باشد، می‌توان با امکانات محدودی هم این فیلم‌ها را ساخت و ساخت آن‌ها برای نوجوانان، جوانان و معلمانی که می‌خواهند در این زمینه هم دست به تجربه بزنند، آسان‌تر خواهد بود و زمینه را برای ساخت فیلم‌های بلند و داستانی و یا دیگر انواع فیلم‌های آموزشی نیز هموار خواهد کرد.

کوروش امیری‌نیا:

فیلم‌های آموزشی مناسب، در پیچه خلایق و یادگیری را به روی فراگیرندگان می‌گشایند.

فاطمه رضانی:

فیلم‌های آموزشی در دوره ابتدایی می‌تواند نقش‌های چندگانه‌ای داشته باشند؛ چرا که تجربه دانش‌آموزان این دوره تحصیلی کم است. با این حال، از آنجا که امروزه نقش فعال‌تری برای آموزش‌گیرنده قائلیم، فیلم و رسانه می‌تواند با برنامه‌ریزی ما را به اهداف صحیح آموزشی برساند.

غلامرضا حمیدزاده:

می‌دانیم که یکی از عناصر اصلی در تولید فیلم استفاده از خلایق و بردن مخاطب به دنیای خیال است، اما در فیلم‌های مستند و داستانی واقع‌گرایانه اساس فیلم‌نامه بر مبنای پژوهش و تحقیق است و قبل از تهیه و نوشتن فیلم‌نامه باید درباره موضوع و چگونگی آن دقیقاً و به صورت علمی، پژوهش و تحقیق شود.

ناصر نادری:

از مؤلفه‌های تأثیرگذار در فرایند تحول، دقت نظر در باب تولید محتوای مولد و رسانه‌های آموزشی (رسمی و غیررسمی) و شیوه ارائه آن‌هاست. الگوی ذهنی مدیریت تولید مواد و رسانه‌های آموزشی (بسته آموزش) در آموزش و پرورش امروز، بر نگرش‌های زیر استوار است: مواد و رسانه‌های آموزش بایستی متنوع، خلایق آفرین، عمل‌گرا، اندیشه‌ورز و گروه‌گرا باشند، به نیازها و علایق مخاطبان پایبند باشند، تجربه رخدادهای و چالش‌های ملموس و عینی زندگی بیگانه نباشند، و در طراحی متون، شیوه بیانی و زبان نوشتار، شگردهای نومنتی و تصویری، گرافیک و تصاویر چشم‌انداز و ... جنبه‌های زیبایی‌شناسانه را رعایت کنند.

عادل یغما:

فیلم‌های کوتاه آموزشی اگر به خوبی نوشته، کارگردانی و تهیه شوند می‌توانند در زمانی کوتاه که زمان تدریس را تحت‌الشعاع قرار ندهد، مورد استفاده قرار

متوسطه اول و دوم

زمان پیشنهادی برای اجرای

فعالیت: ۷۰ دقیقه

فرایند اجرا: پس از نمایش

پس از نمایش فیلم، سؤالات زیر را برای گفت‌وگو در کلاس مطرح کنید.

- دریافت شما از فیلم چیست؟
- کدام صحنه‌های این فیلم برای شما جالب بود؟ چرا؟
- با دیدن این فیلم چه سؤالاتی در ذهنتان ایجاد شد؟

● سؤالات را روی تخته کلاس بنویسید.

● با استفاده از سؤالات دانش‌آموزان گفت‌وگوها را ادامه دهید. سؤالات احتمالی عبارت‌اند از:

- چرا محیط‌بان بین یک انسان و حیوان، حیوان را انتخاب کرد؟
- چرا با وجود قوانین، باز هم شکار غیرقانونی انجام می‌گیرد؟
- چرا با اینکه محیط‌بان در طول فیلم به شکل حیوانات مختلف در می‌آمد، پس از کشته شدن به شکل آهو درآمد.

● چرا اسم فیلم «جبیر» است؟ جبیر

یعنی چه؟
● و ...

در هدایت مباحث درباره موضوع حفاظت از محیط زیست و گونه‌های کمیاب، بر نقش محیط‌بانان در این کار تمرکز کنید. فعالیت تکمیلی: از دانش‌آموزان بخواهید به صورت گروهی یکی از دو فعالیت زیر را انجام دهند.

● تحقیق درباره محیط‌بانانی که حین انجام وظیفه زخمی یا کشته شده‌اند؛